

5.5 years. 308 (88.3 %) responders performed self-catheterization, 41 responders were catheterized by another person. The catheterization performed by another person was done almost exclusively in patients with cervical spinal cord lesion (97.6 %).

Average catheterization frequency in the whole group of patients was 5.7 ± 1.6 . No statistically significant difference was observed in the subgroups of patients divided according to the spinal cord lesion level or gender.

181 (51.9 %) patients from the whole group of patients and 170 (55.2 %) patients from the subgroup of patients performing self-catheterization perform intermittent catheterization 6 times a day or more.

Conclusion: This comprehensive study of intermittent catheterization regimes in patients with spinal cord lesions demonstrated that the majority of patients perform catheterization with a frequency of 6 times a day or more. No difference in frequency of catheterization was observed in different groups of patients divided according to the spinal cord lesion level or gender. The study results are of great importance for both medical care providers and state authorities and insurance companies in the Czech Republic.

KEY WORDS

Intermittent catheterization, spinal cord lesion, survey, Czech Republic.

.....

ÚVOD

Podle statistických údajů zveřejněných Českou společností pro míšní léze ČLS JEP přibývá za posledních pět let v České republice ročně přibližně 240–320 nových pacientů se spinálním postižením (1). Ve většině případů se jedná o trvale a závažně postižené pacienty, kteří trpí řadou poruch s významnými morfologickými, funkčními a psychologickými důsledky. Mezi nejzávažnější poruchy jak z hlediska medicínského, tak i z hlediska ovlivnění kvality života, patří dysfunkce dolních močových cest.

Zajištění adekvátní jímací a vyprazdňovací funkce dolních močových cest je naprosto zásadní pro ochranu pacienta před vznikem funkčních, infekčních a morfologických změn na dolních i horních močových cestách a parenchymu ledvin. Rovněž má zásadní vliv na kvalitu života pacientů a v současné době i jejich běžné zapojení do profesních a společenských aktivit. Mezi nejobávanější komplikace nevhodně nastaveného režimu jímací a vyprazdňovací funkce patří močové infekce a septické stavy, poruchy renálních funkcí, ireverzibilní poškození parenchymu ledvin a močových cest, inkontinence a stavy autonomní dysreflexie (2).

Základním pilířem zajištění vyprazdňovací a jímací funkce dolních močových cest je u většiny pacientů se spinální lézí intermitentní katetrizace. Nastavení režimu intermitentní katetrizace u každého individuálního pacienta by mělo co nejvíce odpovídat doporučením mezinárodních a národních odborných společností, avšak u různých skupin pacientů a v různých státech či oblastech může být přítomna určitá odlišnost. Ta může být způsobena různou úrovní odborné péče poskytovanou jednotlivými segmenty zdravotního systému, které na sebe v péči o spinální pacienty plynule navazují (pracoviště ARO, spinální jednotky, spinální rehabilitační jednotky a domácí, ambulantní nebo ústavní péče), ekonomickou silou daného státu, organizací zdravotní péče, způsobem úhrad zdravotnických prostředků, legislativními normami, sociálním statusem pacienta a jeho okolí atd.

V současné době nejsou k dispozici dostatečné informace o nastavení a provádění režimu intermitentní katetrizace ani v České republice, ani jinde ve světě. O populaci spinálních pacientů na režimu intermitentní katetrizace v České republice nejsou známa základní demografická data, informace související s příčinou spinální léze a délkou trvání onemocnění, informace o výskytu problémů a komplikací spojených s katetrizací, výskytu inkontinence a močových infekcí, počtu prováděných katetrizací za 24 hodin, užívání různých typů katétrů a inkontinenčních pomůcek atd.

Cílem této práce proto bylo získat data o základních aspektech provádění intermitentní katetrizace u spinálních pacientů v České republice, především